

faa. Jeg mener, at heller ikke dette Spørgsmaal har nogen som helst Betydning for Afgørelsen af Sagen her, og har bare anført det af Hensyn til Betragtningen af selve dette Spørgsmaal.

Selve Spørgsmaalet er i Virkeligheden kun det ene: Er det Skøn, som er afgivet af Valgbestyrelsen for Aarhus Amt, rigtigt, eller er det ikke rigtigt? Der forekommer det mig, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde en rigtig Ting. Han sagde, at da Valgloven ikke definerer Partiet, maa man skønne efter almindelige Grundsætninger. Der er jeg nu i det heldige Tilfælde i alt væsentligt at kunne henholde mig til, hvad det ærede Medlem Hr. Axel Møller har fremsat til Belysning af hele dette Spørgsmaal. Jeg er saaledes ganske enig med ham i, at der ikke i Valgloven i nogen Henseende er med Hensyn til Spørgsmaalet om Partiorganisation henvist til Partiets Landsorganisation, og for Paastanden om, at Partilistanmeldelsen skulde hvile hos en Centraladministration, findes der ikke nogen som helst Hjemmel i Valgloven. Alt tyder tværtimod i modsat Retning, alt tyder i Retning af, at det er den lokale Organisation, der skal bestemme. Med Hensyn til, hvad det ærede Medlem Hr. Axel Møller i øvrigt anførte om selve Spørgsmaalet om Valglovens egentlige Hensigt, er det ogsaa klart, at Valgloven, da den blev givet, havde til Hensigt, naar man vilde gaa over til en Art Listesystem, saa at fri dette Listesystem for den Tvang, som ellers alle andre Listesystemer i Verden har, altsaa at gennemføre forskellige Bestemmelser, som skulde kunne frigøre Vælgerne indenfor Listesystemet i Forhold til, hvad man f. Eks. har i det svenske Listesystem og i andre endnu strammere Listesystemer.

Med andre Ord, man gjorde et Forsøg paa at tilvejebringe en Frihed for Vælgerne med Hensyn til Afstemningen, som ikke fandtes i nogen tidligere anvendt Metode og heller ikke fandtes i de andre Steder anvendte Listesystemer. Men at man ikke er naaet til det endelige Resultat eller til det heldigste Resultat, deri giver jeg det ærede Medlem Hr. Axel Dam fuldkommen Ret, og der er derfor ikke Spørgsmaal om denne Valglovs Bevarelse i al Evighed; den er kun et Skridt fremad i den Retning, at Vælgerne skal have større Frihed, end de hidtil har haft. Derfor ligger det ogsaa i Valglovens Aand, at det ikke skal være en Centralorganisation, der bestemmer Partilistens Sammensætning, men det er snarest de lokale Organisationer, man peger paa.

De Spørgsmaal, som nu melder sig med Hensyn til Partilistens Opstilling — det er maaske af Hensyn til Fremtiden naturligt at gøre et Par Bemærkninger herom —, er jo af meget forskellig Art. Man kunde tænke sig, at et eller flere af de Partier, som i Aar anmeldte sig udenfor de tidligere bestaaende større Partier her i Rigsdagen, f. Eks. Retsforbundet eller det kommunistiske Parti, efter at have organiseret sig som Parti alligevel besluttede sig til at anmelde sine Kandidater i Tilslutning til et andet Parti. Det kunde vel tænkes, idet man kunde mene, at man vel vilde have en Organisation til Tilvejebringelse af den bedst mulige Afstemning for vedkommende Kandidater, men at man vilde kunne drage visse Fordele af at anmelde sig i Tilslutning til et andet Parti. Hvis et saadant paa anden Maade organiseret Parti med et særligt Formaal forsøgte at anmelde en Partiliste for et andet bestaaende Parti, vilde det efter mit Skøn være det rette at afvise et saadant Forsøg, idet man selvfølgelig ikke kan tale om, at mere end eet Parti kan anmelde Partiliste, eller at et Parti kan anmelde Partiliste for et andet Parti end sig selv.

Samme Betragtning maa nødvendigvis føre til, at hvis et Parti, som man har set det i Sønderjylland, organiserede sig med ganske selvstændigt Formaal under Navn af „Bondens Selvstyre“, altsaa med en Organisation — om den er stor eller lille, ved jeg ikke —, og forsøgte at paahænge sig et andet Parti og derefter anmelde Partiliste for dette Parti, vilde et Skøn fra Valgbestyrelsens Side om at forkaste denne Anmeldelse og godkende Partiets Anmeldelse efter min Mening være det rigtige, og hvis Tilfældet kom til at foreligge for os, vilde jeg votere for, at den af Partiet selv indgivne Liste vilde være at anse for den rigtige.

Vanskeligere bliver det naturligvis, hvis det er Løsgængere, der optræder. Vi har set 3—4 Steder i Landet, at der har været Løsgængere, som har meldt sig i Tilslutning til et Parti. Hvert saadant Tilfælde maa selvfølgelig være Genstand for et Skøn. Hvis f. Eks. Brabæk havde anmeldt Partiliste, eller en Repræsentant for noget, der kalder sig Samfundspartiet, men som ikke er organiseret, havde anmeldt sig i Vejle i Tilslutning til det radikale Venstre, eller en Kandidat — jeg kan ikke huske, hvad han hed — som meldte sig i Tilslutning til det konservative Folkeparti et andet Sted — alle sammen Mænd, som ikke staar i vedkommende Parti, intet